

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 35

Vineri 31 august 1956

4 PAGINI, 25 BANI

Vecini și prieteni

Legăturile culturale joacă un rol deosebit în apropierea dintre popoare. Dezvoltând și întărind legăturile cu celelalte popoare, fiecare națiune este interesată în prelucrare a tot ce e bun, înaintat în știință, cultură, tehnică.

Contactul strins și permanent dintre națiuni, schimburi de delegații științifice, obștești și parlamentare, de colective teatrale și sportive, întâlnirile de la festivalurile internaționale, vastul schimb de cărți, organizarea a tot felul de expoziții ajută popoarele să se cunoască și să se aprecieze unele pe altele, le ajută să cimenteze prietenia care are o însemnătate primordială pentru toți acei care tind spre slăbirea încordării internaționale, spre pace.

Renășterea și înflorirea națiunii ucrainene în familia unită a popoarelor sovietice, precum și instaurarea regimului democrat-popular în România au constituit o bază pentru dezvoltarea prieteniei, a legăturilor culturale cu celelalte popoare, cu țările vecine.

Legăturile culturale dintre poporul ucrainean și vecinul său — poporul român — pot sluji drept exemplu viu de relații prietenești, frățești. Aceste legături se manifestă sub diferite forme: traduceri din limba română în limba ucraineană și invers a celor mai bune opere naționale, contacte directe între reprezentanți ai științei, culturii, artei, schimburi de delegații, scrisori, filme etc.

Astfel, de pildă, în limba ucraineană au fost traduse și editate în tiraje de masă cunoscutul roman al lui Mihail Sadoveanu „Mărea Căcoră”, versurile de Mihail Eminescu, „O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale, „Nopțile de iunie” de Petru Dumitriu etc.

De o mare popularitate în rândurile publicului ucrainean se bucură operele muzicale românești. În repertoriul multor colective, un loc de seamă îl ocupă cîntecele populare românești și operele compozitorilor români. Capela emeraldă de banduriști din R. S. S. Ucraineană și Corul popular ucrainean de stat execută cu mult succes cîntecele „Fata de la munte”, „Republica în sărbătoare” și multe altele. Grupul de artiști din România compus din soliști ai Operei de Stat din București: Ioana Nicola-Șurbei, Zenaldă Pali, Petre Ștefănescu-Goangă, precum și dirijorul George Georgescu, care au vizitat Ucraina, a dat aici o serie de concerte ce s-au bucurat de un deosebit succes în rândurile spectatorilor.

De un succes la fel de mare s-au bucurat și concertele Ansamblului de cîntece și dansuri al Forțelor Armate ale R. P. R., precum și spectacolele date de artiștii Irinei Liciu, Gabriel Popescu, Garbă Zobian, R. Adulescu, D. Bucholtz etc. O serie de muzicieni remarcabili din România au participat la lucrările plenare și a XII-a a conducerii Uniunii compozitorilor sovietici din Ucraina. Printre aceștia, se numără prof. G. Breazu de la Conservatorul din București, G. Dumitrescu, secretar al Uniunii compozitorilor din România, compozitorii I. Chirescu, A. Mendelsohn, M. Negrea și alții.

O mare însemnătate în dezvoltarea legăturilor culturale o are schimbul

M. IVANIŢKI
vicepreședinte al Asociației ucrainene pentru legăturile culturale cu străintatea — U.O.K.S.

de delegații. În ultima vreme, Ucraina a fost vizitată de delegații românești formate din cadre didactice, activiști de partid și sindicali, din oameni de știință, arhitecți, sportivi, oameni de artă etc.

Recent, Ucraina a fost vizitată de o delegație a Academiei R.P.R., precum și de o delegație de ziariști români, în frunte cu directorul general al Agenției Romine de Presă, V. Dumitrescu. E semnificativ faptul că reprezentanții poporului român vin în Ucraina nu numai pentru a învăța din experiența noastră ci și pentru a ne face nouă cunoscute cele mai bune realizări ale poporului român.

Așa, de pildă, lucrători pe țărîm medical din Republica Populară Română, în frunte cu ministrul Sănătății, doctorul Voinea Marinescu, au adus la cunoștința personalului medical din capitala Ucrainei, în amănunt, realizările obținute în România în domeniul ocrotirii sănătății oamenilor muncii. La fel de amplu ne-au vorbit despre realizările lor arhitecții, țărîni, oameni de știință și alți prieteni ai noștri români.

Poporul ucrainean este nespuse de recunoscător fratelui și vecinului său, poporul român, pentru sentimentele de sinceră prietenie de care dă dovadă mereu.

Alături de poporul sovietic, oamenii muncii din România au sărbătorit 300 de ani de la reunirea Ucrainei cu Rusia. Cu prilejul acestui eveniment istoric din viața poporului nostru, numeroși muncitori, țărani, funcționari și elevi din R.P.R. au trimis saluturi lor prietene oamenilor muncii din Ucraina, am putut obține rezultate care au ridicat considerabil bunăstarea membrilor gospodăriei noastre. Urind-va noi succese în munca dvs. ne luăm angajamentul să aplicăm și mai larg metodele înaltate sovietice, contribuind prin aceasta la înflorirea patriei noastre.

În țara dumneavoastră se desfășoară acum Decada literaturii și artei ucrainene, prilejuită de centenarul nașterii marelui filiu al poporului ucrainean Ivan Franko. Este o nouă dovadă de prietenie din partea poporului român, de respect față de literatura ucraineană, pentru care îl simțim profund recunoscători.

În aceste zile, în patria noastră au de asemenea loc manifestări menite să facă cunoscută spectatoriilor ucraineni comorile artei românești. Presa, radioul, colectivele artistice, popularizează literatura, muzica, jocurile populare române.

Calea pe care mergem, unitatea scopurilor spre care tindem, rădăcinile istorice ale prieteniei noastre, toate acestea fac legăturile frățești dintre popoarele noastre puternice, invincibile, veșnice.

Deschiderea festivă a Decadei literaturii și artei ucrainene

În ziua de 27 august, la teatrul de vară „Boema”, devenit neîncăpător prin mulțimea spectatorilor, a avut loc deschiderea festivă a Decadei literaturii și artei ucrainene.

Erau de față tovarășii Emil Bodnăraș, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și Iosif Chisinevșchi, secretar al C.C. al P.M.R.

Din asistență au făcut parte Ghizela Vass, artista poporului Lucia Șturza Bulandra, M. Macavei, președintele de onoare al I.R.R.C.S., Elena Encescu, Eduard Mezincescu, Eugen Rodan. Erau prezenți de asemenea scriitorii, compozitorii, artiștii, ziariștii români și străini.

Purtimetele reflectoare lumineau ferice. De o parte și de alta a scenei frumos împodobită, erau arborate drapelurile de stat ale Uniunii Sovietice, R.S.S. Ucrainene și Republicii Populare Romine.

La masa prezidențială erau loc tovarășii: acad. I. Murgulescu, Ion Pas, prof. univ. P. Niculescu-Mizil, Fl. Dănilache, A. A. Epșev, ambasadorul U.R.S.S. la București, acad. A. Korneiciuk, G. Veriovska, M. K. Bilogurov, N. M. Ujvii, K. F. Dankevič, M. N. Ivanițki, membrii delegației de oameni ai artei și culturii din R.S.S. Ucraineană, P. Tugu Octav Livezeanu, acad. M. Benic, Sanda Ranghet, Zero Vancea, V. Dumitrescu, Panait Coțescu, Mihail Davidoglu, Eufrosina Volosinova.

Acad. I. Murgulescu, președintele adunării, rostește cuvîntul de deschidere, subliniind importanța Decadei literaturii și artei ucrainene

pentru strîngerea relațiilor de prietenie cu poporul vecin ucrainean.

Apoi a luat cuvîntul Ion Pas, prim locuitor al ministerului Culturii, care, în cuvinte calde, evocă figura scriitorului ucrainean Ivan Franko. „Gîndul nostru — a spus vorbitorul — se îndreaptă cu venerație spre Ivan Franko, scriitorul și militantul revoluționar care și-a închinat viața, împletită din lupte și suferințe, în serviciul descătușării poporului său, a cărui operă însușelea reflectă iubire fierbinte pentru patria sa, ură împotriva asupritorilor.”

Ion Pas vorbește în continuare despre caracterul umanist, mobilizator al operei slujitorilor culturii și artei, sovietice și despre înfrîngerea pe care au exercitat-o și continuă să-o exercite asupra tuturor conștiințelor.

„Decada artei și literaturii ucrainene, care are loc sub semnul aniversării a 100 de ani de la nașterea lui Ivan Franko, se desfășoară în țara noastră numai la cîteva zile după ce poporul român a sărbătorit cu avînt împlinirea a 12 ani de la eliberarea sa. Are loc în zilele cînd cetățenii Capitalii și ai multor orașe ale patriei noastre se perindă emoționați la Palatul Republicii pe dinaintea comorilor artistice restituite de guvernul Uniunii Sovietice guvernului și poporului român — măturile nouă și adine grîtoare, a sentimentelor frățești pe care Uniunea Sovietică le poartă necontenit țării noastre și poporului nostru. Are loc în zilele cînd numeroși cetățeni români vizitează Expoziția de artă plastică sovietică în care figurează cu

cinstă și multe opere ale artiștilor ucraineni. Are loc în zilele cînd conducătorii iubii ai partidului nostru se găsesc pe pămîntul Ucrainei Sovietice, împărțindu-se acolo din experiența bogată de muncă a harnicului și talentatului popor ucrainean. Are loc în momentele cînd încep a se face pregătiri pentru sărbătorirea Lunii prieteniei romino-sovietice, intrată în tradiția poporului român.

Noi le spunem „Bun venit” oaspeților noștri dragi cu încredințarea că se vor simți cu adevărat bine în rîstimpul, din păcate prea scurt, cîl vor sta printre noi.”

Întreaga asistență împingea cu ro-pote de aplauze apariția la tribună a scriitorului ucrainean Aleksandr Korneiciuk.

În numele poporului ucrainean de 42.000.000 de oameni, A. Korneiciuk a transmis poporului nostru, clasei muncitoare și Partidului Muncitoresc Român un fierbinte salut și urările cele mai bune.

— Dragi prieteni — a spus A. Korneiciuk — noi prețuim foarte mult faptul că poporul român sărbătorește cu atîta dragoste pe Ivan Franko, pe acest mare scriitor al nostru, provenit din popor, Ivan Franko a visat totdeauna un viitor luminos pentru poporul său, dar nici imaginația sa n-a putut să prevadă viața luminoasă de astăzi din Republica Ucraineană.

Vorbitorul a relatat apoi pe larg despre marile realizări ale poporului ucrainean în domeniul dezvoltării eco-

Salut fierbinte prietenilor români

Ne-a revenit cîntea de a reprezenta poporul ucrainean la Decada literaturii și artei ucrainene, prilejuită de centenarul nașterii marelui nostru poet Ivan Franko — care se desfășoară în minunata dumneavoastră țară.

Urăm cititorilor gazetei „Veac nou” și tuturor oamenilor muncii în România populară prietenă, noi și noi succese în toate domeniile construirii unei vieți luminoase, fericite.

Trăiască și înflorească în veci prietenia dintre popoarele ucrainean și român.

Konstantin Dankevič
Mikola Bilogurov
Natalia Ujvii
Aleksandr Korneiciuk

KONSTANTIN DANKEVICI
MIKOLA BILOGUROV
NATALIA UJVII
ALEKSANDR KORNEICIUK

Pe minunatul pămînt românesc, ai oaspeți al poporului vecin și prieten, am pășit cu emoție și multă bucurie.

Cîntea de a lua parte la Decada literaturii și artei ucrainene care se desfășoară acum în țara dumneavoastră, îi vom răspunde dîndu-ne silința să facem cunoscut poporul român multilateralitatea artei ucrainene și simțim încredințați că totodată vom cunoaște cît mai cuprînzător și arta poporului român. Sperăm că spectacolele ansamblului nostru vor contribui la o cunoaștere mai profundă a popoarelor noastre, la întărirea prieteniei frățești dintre ele.

Vizităm acum pentru a doua oară România — am mai fost o-

dată în 1952 — și ne amintim cu emoție de întîlnirile noastre prietenești, de primirea caldă care ni s-a făcut. Ne bucurăm că ne întîlnim țară cu prietenii noștri, cu poporul român.

În numele colectivului Corului popular ucrainean de stat, salut din toată inima pe oamenii muncii din Republica Populară Română, cărora întregul nostru colectiv le urează multă sănătate și succes deplin în opera de construire a vieții noi.

25-VIII/1956

Gr. Veriovska

GR. VERIOVKA

Impresii kievlene

Despre Kiev cultural s-ar putea scrie vaste opuri, căci viața culturală a capitalei Ucrainei este bogată, diversă, multilaterală. N-am intenția să mă risipesc într-o zugrăvire care, oricît spațiu ar cuprinde, n-ar putea rîni la integralitate. Aș vrea să vă vorbesc numai despre o prezență care planează subtil și continuu, cu o discreție insistență și spune, asupra întregii efervescențe spirituale kievlene. Este vorba de prezența genului național al Ucrainei — a tulburătorului cobzar Taras Șevcenko.

Nu mai vorbesc de aspectele formale ale acestei prezențe — faptul că zeci de școli, Universitatea de Stat, Teatrul de Operă și Balet, unul din marile muzee poartă numele marelui poet — ci de însuși spiritul șevcenkian care străbate prousăd, dătător de viață — multe domenii ale culturii sovietice ucrainene.

Dacă m-ar întreba cineva ce anume peceie proprie și-a pus acest spirit șevcenkian asupra climatului spiritual al Ucrainei Sovietice, mi-ar fi greu să răspund. E nespuse de dificil să închizi într-o formulă ceva care persistă, dînz și intens, generos și divers, într-o înfrîngă, vastă, luminoasă viață culturală. Aș încerca însă să aleg din multitudinea de aspecte pe acela care concentrează în cea mai mare măsură esențialul: popularul și monumentalul. Poate în nici o parte a Uniunii Sovietice nu te impresionează atît de profund imbinarea armonioasă între popular și monumental ca la Kiev. De la arhitectură la muzică, de la știință la dramaturgie, de la pictură la învățămînt — totul se desfășoară pe planuri vaste și, în același timp, înșirite parcă nemîșlocit din lumea spirituală a poporului. Aceasta nu exclude rafinamentul — cum și-ar închipui unii — un rafinament sănătos, al dăncinilor, sentimentelor și gîndurilor, rafinament atît de caracteristic poeziei populare ucrainene, artei decorative a făurărilor de frumos, necunoscut, Popularul și monumentalul — acestea sînt moșteniri sfînte ale creației șevcenkiane pe care s-a ațoiat, ca un ferment înnoitor, viziunea socialistă a lumii care a dat un nou conținut, o nouă amploare, noi perspective unei culturi condamnate înainte de revoluție la amorfiță vegetare.

Mă piimbam, parcă înșirite de marea umbră a cobzarului Taras, pe Kreciatikul kievlean și mă impresionează în arhitectura splendorilor clădirii înălțate după război nu monumentalițatea steamp, de dragul monumentalității, ci amploarea proporțiilor armonizată cu o grație de cadru ucrainean, înviorată de elemente decora-

tive simple dar foarte moștonante, care dădeau nu știu ce aer extrem de familiar acestei străzi crescute în înălțime.

Asistam, însoțit de aceeași ilustrată umbră, la reprezentarea unei opere a lui Dankevič, „Bogdan Hmelnițki”. În feshura muzical-dramatică a acestei realizări puternice, cu profunzimea eroicului ei tragicism, simțeam aceeași imbinare a măreției și monumentalității istorice cu simplitatea luminoasă a eposului popular.

Și, același sentiment, cu nuanțe și dimensiuni felurite, l-am încercat de nenumărate ori în cursul vizitelor pe care le-am făcut în capitala Ucrainei.

„Aș vrea să vă povestesc acum cîte ceva despre marile muzee ucrainene la Kiev memoriei lui Taras Grigorievici Șevcenko.

Toate muzeele din Uniunea Sovietică închinale personalităților istorice sau culturale poartă ampranta unui puternice căldur sufletesc. Nu sînt niște sanctuare reci și lipsite de viață, ci omagii calde și vii, în imagini pregnante care lasă urme adînci în suflet.

Cu dragoste și respect e înfățișată în muzeul din Kiev viața și opera genului național. Ce te impresionează îndeosebi este însă titanismul personalității lui Șevcenko, care avea în el ceva de figură a Renașterii. Poet și pictor de aproape egală valoare (în această a doua sa latură Șevcenko este extrem de puțin cunoscut la noi), el și-a completat în mod excepțional o latură a operei cu cealaltă; ceea ce nu prima exprima prin verb aintat exprima prin grafică sa plină de romantism și umanitate.

Pot fi oare uitate asemenea înfăptuirii plastice ca „Kirghiza Katia” și „Băieții kirghiz lingă captor” — rod al exilului său groznic în stepele Orenburgului, al dragostei sale pentru cei oprimați și împițoiți în „închisoarea popoarelor”, Rusia țaristă? Poate fi uitat excepționalul tablou „Katerina” care ilustrează plastic tragicicele versuri ale binecunoscutului poem — destinul greu al fetel de țărîn înșelată de un ofițer?

Din întreaga expoziție se desprinde vasta multilateralitate a acestei personalității complexe a cărei operă domină, prin spiritul ei, prin trăsăturile ei fundamentale, întreaga dezvoltare a culturii ucrainene.

„Vizit marelui Taras a luat chipul realității. Ucraina a devenit liberă și înfloritoare, unită cu celelalte republici sovietice într-o strînsă uniune. Iar făuririi culturii de azi a poporului ucrainean privesc la Taras Grigorievici Șevcenko ca la un premergător și ca la un contemporan...”

Vizitele membrilor delegației oamenilor de artă și cultură din R. S. S. Ucraineană

Delegația oamenilor de cultură și artă sovietici compusă din acad. Aleksandr Evdokimovici Korneiciuk, compozitorul Konstantin Feodorovici Dankevič — artist al poporului al U.R.S.S., Natalia Mihailovna Ujvii — artistă a poporului a U.R.S.S., Mikola Kindratovici Bilogurov — redactor șef și ziarului „Pravda Ukraini” și Mihail Naumovici Ivanițki, vicepreședinte al U.O.K.S.-ului, sosită în țară cu prilejul Decadei literaturii și artei ucrainene, a vizitat diferite instituții din București. Delegații s-au deplasat apoi în Orașul Stalin unde au stat două zile, după care s-au întors din nou în Capitală. În ziua de 30 august delegația ucraineană a participat la spectacolul de gală dat de Corul popular ucrainean de stat.

Astăzi, delegația oamenilor de cul-

tură ucraineni va pleca din nou în țară. Acad. A. E. Korneiciuk și N. M. Ujvii vor avea întîlniri cu scriitorii și artiștii, vor vizita monumentele istorice și instituții culturale din Cluj.

M. N. Ivanițki va pleca la Iași, unde va face o vizită la instituții culturale și la o gospodărie agricolă colectivă. Oaspețele se va întîlni apoi cu intelectuali din Iași.

În următoarele patru zile, delegația ucraineană va sta în București unde va avea diferite întrevederi. Printre altele vor vizita Uniunea Compozitorilor, Uniunea Scriitorilor, Consiliul General A.R.L.U.S., I.R.R.C.S., Institutul de Studii Romino-Sovietice, C.C. al Sindicatului artiștilor dramatici, Teatrul Național, Muzeul „George E. Enescu” și Muzeul satului, redacțiile unor ziare etc.

1. — Acad. Aleksandr Evdokimovici Korneiciuk, conducătorul delegației oamenilor de artă și cultură din R.S.S. Ucraineană, rostindu-și cuvîntarea la festivitatea deschiderii Decadei literaturii și artei ucrainene. 2. — Corul popular ucrainean de stat a fost viu aplaudat de sutele de spectatori prezenți la deschiderea Decadei literaturii și artei ucrainene. 3. — Echipa de dansuri a Corului popular ucrainean de stat, la unul din spectacolele date pe scenele capitalei noastre. — La Tg. Mureș, dansatorii de la O.C.L. Alimentara execută cu multă măiestrie dansul ucrainean „Porumbija”.

Tradițiile realiste ale unei mari literaturi

In decursul zărilor sale și multise-culari sale istorii poporului ucrainean a creat o bogată literatură. Prin conținutul de idei, prin marile sale calități artistice literatura ucraineană ocupă pe bună dreptate unul din locurile de cinste în ansamblul literaturii mondiale. Literatura ucraineană nouă și-a dezvoltat caracteristicile în lupta ascuțită, nepetecută, pentru interesele poporului pe care-l alina, strins legată de literatura progresistă rusă și sub influența binecunoscută a acesteia. Intelectualii noii literaturi ucrainene, inițiatorii orientării democratice-revoluționare a scriitorilor ucraineni este marele poet popular, pictorul, filozoful și gânditorul T. G. Șevcenko. Taras Șevcenko a avut însă și înaintași, printre care, în primul rând, re-bute să-l amintim pe poetul și dra-maturgul I. P. Kotliarevski.

Alături de I. P. Kotliarevski, în li-teratura ucraineană nouă au activat și alți scriitori de talent ca S. S. Gu-lak-Artemovskii, H. F. Kvitka-Osno-venanenko și E. P. Grebinka ale căror cele mai bune opere s-au ridicat pînă la zăvărlă veridică a vieții oame-nilor muncii, lund apărarea jărânilor iobage, condamnând cruzimea despo-ilor feudali, lăcomia funcționarilor, ca-racterul nedrept al justiției țariste.

În 1840, sub titlul „Cobzarul”, a-para vechiul culegere de poezii a lui Taras Șevcenko. Această cule-ge de poezii, nu numai că promovează pe poet în rândurile celor mai de-seamă poezi naționale, dar marchează și începutul noii epoci în dezvoltarea literaturii ucrainene. Începând de aici înainte, alături de Cernișevski și Do-broliubov, conducătorii indeobște re-cunoscuți și democrației-revoluționare înaintate, Șevcenko prin versurile sa-le înfățișează pline de chemări revolu-ționare pășimă dar demne, partici-pând la lupta de eliberare de sub jugul feudal.

Situându-se pe pozițiile progresiste ale înaintașilor săi, însușindu-și cuce-riturile culturale înaintate ruse și mon-diale, Șevcenko cheamă masele muncitoare la luptă revoluționară, exprin-d în nelămurite sale versuri cele mai profunde năzuinți și nădejde ale poporului său. Demascind putregaiul, esența parazitărilor a orinduirii auto-crat-iobăgiste, înfățișând aliudinea dușmănoasă a aceslei orinduirii față de popor, Șevcenko a avut pătrun-deră în literatura timpului său arzăto-rea ură împotriva asupritorilor po-porului. Din opera poetului se desprin-d protastele pline de minie împotriva iobăgiei și autocrației, împotriva aten-tatelor neșinate ale cîrmuitorilor Rusiei și libertatea și demnitatea omu-lui.

Dar, alături de demascarea necru-țătoare a răscielor orinduirii țariste și a urmărilor acestora, marele Cobzar, care a dezvoltat lumii înfruntările și farmecul limbii ucrainene, creează o galerie de eroi pozitivi, înfățișând cu deosebită pătrundere, purtătorii idea-lurilor înaintate ale vremii sale.

Pe calea deschisă de Șevcenko, tin-dind mereu sus steagii acestui titan al versului revoluționar, a continuat să pășească o cohortă întreaga de scriitori ucraineni democrați printre care Marko Vovciok, Panas Mirnii, Karpenko-Karlii, Ivan Franko, Mihailo Kotliubinski, Lesca Ukraina, Ștefanik.

În decursul și șaptesute al vechiului trecut au apărut cele dintii opere ale scriitorului I. S. Levitki. În operele sale Levitki s-a dovedit a fi un mare meșter al cuvintului, un mare scriitor realist și un profund cunoscător al artei poporului. Totodată Levitki a lărgit considerabil cerul tematic al prozel ucrainene, făcînd să apară în scrierile sale alături de țărani și cle-ricii, funcționari, muncitori și intelectua-li.

Progrese adînci în direcția realist-mul critic au avut loc însă abia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea cînd Panas Mirnii (Panas Iakovici Rudcenko) — întemeietorul romanului psihologic-social în literatura ucraineană — își publică vestitele fresce din viața satului ucrainean iobag și a celui de după reforma din 1861. Pa-nas Mirnii zugrăvește pentru prima oară în literatura ucraineană chipul intelectualului luptător împotriva țarismului, pentru interesele poporului.

În ciuda represaliilor țarismului și a căru politică de rusificare și sugru-măre a valorilor culturale naționale u-crainene este binecunoscută, cu spri-lingul oamenilor de cultură progre-siști ruși, literatura ucraineană con-tinuuă să se dezvolte.

Spre sfîrșitul sec. XIX, stimulată de influența noii literaturi care pătrunde și în teritoriile vest-ucrainene, cu spri-bicid primele opere și talentul poet-bicid rus, literatura ucraineană con-tinuuă să se dezvolte.

Revoluția a deschis drum larg și talentului lui V. Sosura, remarcabilul nostru poet liric, lui Leonid Pervo-maiski care și-a început cariera litera-ră ca cîntăreț al optimismului și en-tuziasmului comsomistilor, lui M. Te-reșpenko, P. Ușenko, I. Goncaerenko, M. Nagnibeda și V. Bieko.

Paralel cu poezia, și proza ucrain-eană sovietică a cunoscut o vastă dezvoltare afirmîndu-și maturitatea prin romanele lui D. Golovko, I. Ia-novskii, A. Siian, prin operele lui I. Mikitenko, P. Panci, I. Le. O. Kop-lienko, I. Smolici și S. Sklearenko.

Ficărui heribine a dragostei față de popor și a urei față de dușman a izbucnit însă vijetios, îndemnînd pe scriitorii noștri la mari opere, abia în anul Marei Război de Apărare a Patriei. Poeziile lui M. Rilski „Cu-vînt despre mama” lui Sint fiu al Tării Sovietice” și „Selea”, poemul profund filozofic „Inmormîntarea prietenului” al lui P. Ticina, poezia plină de bărbăție a lui M. Bajan „Caietul de la Stalingrad”, cele mai bune versuri a-le lui A. Malisko, L. Pervomaiski și V. Sosura, piesa satirică „Frontul” de A. Korneiciuk și „Jaroslav întelep-tiți”, piesa patriotică a lui I. Kocerga, înfățișarea publicistică a lui I. Galan, primele creionări ale evenimentelor războiului în nuvelele lui I. Ianovskii, atunci au văzut lumina zilei.

Un fenomen caracteristic anilor postbelici este afluzul larg al tineret-ului spre literatură și artă, al unui tineret care și-a călît și și-a imbo-găit spiritul cu puternice impresii din viață, mai ales în anii războiului și al construcției ce au urmat acestuia. E greu astăzi să găsești un om care să nu cunoască romantica și avîntata proză a lui O. Goncaer „Stegarii” au amas una din cele mai bune cărți a-le literaturii sovietice tratînd despre Marele Război pentru Apărarea Pa-triei. Un alt roman al scriitorului este „Dauria” constituie începutul unei vaste epopei care va înfățișa evoluțio-nul inegal de literatură buncă revolu-țio-nală în lupta împotriva înfruntărilor lui M. Rilski și poeta Lesca Ukrainka.

Atît proza lui Kotliubinski cit și o-pera Lesca Ukrainka, sînt pătrunse de spiritul protestului împotriva nedrep-tății și asupririi sociale și naționale. La 25 octombrie 1917 buibuit sal-velor „Aurorei”, care vestea lumii în-ceputul unei noi ere în istoria ome-nirii, a eliberat și așul de naștere al unei noi literaturi, literatura sovie-tică.

Noii scriitori ucraineni formați și călîți în locul revoluției, cit și cei care, deși aparținînd vechii intelectualității luptaseră pentru viața pe care re-voluția îl transformase în realitate și-au unit eforturile pentru realizarea nobilului scop coman, cîndărea unei literaturi ucrainene noi, sovietice, trup din trupul marii literaturi multinațio-nale a Tării Sovietelor, în unitate in-divizibilă cu simțămîntele și năzuin-țele acestora.

În decursul vremii, unitatea de con-ținut dintre literaturile Tării Soviete-tice și-a dovedit însemna putere și-a arătat roadele. În numele acestei unită-ți scriitorii sovietici au luptat și luptă împotriva oricăror manifestări ale ingu-sterii ideologice naționaliste bur-gezeze, împotriva exclusivității și a in-umuranii. Este bine știut că literatur-a și arta poporului ucrainean, ca și literatura și arta tuturor celorlalte popoare frățești, este caracterizată prin conținutul socialist investimînt în forma națională lată de aci și ex-plicăția faptului că deși orientarea ide-ologică a scriitorilor sovietici este comu-nă și unică, opere poetice u-crainene Pavlo Ticina nu se asemăna-na cu cea a poetului rus Aleksandr Tvardovski, iar aceasta din urmă cu cea a poetului azerbaidjian Samed Vurgun și totuși cit de înrudiți sînt acești scriitori prin conținutul opere-lor, carei înțea în aceeași unică și mare familie.

Literatura sovietică ucraineană deși n-a împlinit încă 40 de ani, a reușit să cuprindă în operele ei to-țe este mai esențial, mai plin de sem-nificație pentru viața nouă nu numai a Ucrainei ci și a întregii comunități a popoarelor sovietice. Este adevărat însă că drumul parcurs nu a fost nici drept, nici neted.

Astfel, primele versuri ale lui Pavlo Ticina erau încă prin tematică, foarte departe de problematica socială, deși emanau un optimism robust și un unanimitate luminoasă. Cartea care a constituit jaloniul maturizării ideolo-gice a poetului și contopirii sale cu realitatea revoluționară a fost cule-gera de versuri intitulată „Plăguli” (1920), în care Ticina a cîntat „Im-musetea zilei celei noi”.

Maksim Rilski, un alt maestru talen-tat al versului, a pășit în literatura realistă de la poezia „pară”. Dramul lui Rilski spre realism a fost, a drept, înfrîntăciat, dar însoțit de succes. În persoana sa poporul ucrainean vede un mare tribun al poeziei, un ma-re cîntăreț al realității sociale, un duos liric și un profund cunoscător al sufletului omenesc. Rilski a simbi-nat activitatea poetică originală și cu măiestria traducerătorului. Traducerile sale din Puskin, Mickiewicz și Gogol au devenit cu adevărat bazele ale pa-trimoniului cultural național.

Opera poetică a lui Mikola Bajan, pătrunsă de largi generalizări filozofice, a adus în literatura ucraineană pe lîngă o mare putere de gîndire, rit-mul ferm, turnat în bronză, care a ca-racterizează versurile în remarcabilă trilogie „Nemurirea”, poem epic „La război respiră consacrat lui S. M. Kirov, Bajan îmbină profunzimea și bogăția ideii poetice cu limpezimea și simplitatea formei. Ciclurile de ver-suri „Caietul din Stalingrad”, „Ver-suri gruzine”, „Versuri uzbek”, „Im-presii din Anglia”, „Lîngă tîrnelul Spasski”, și altele îl afirmă în con-tinutul său ca pe un cîntăreț al temelor de acută actualitate, ca pe un mare patriot.

Revoluția a deschis drum larg și talentului lui V. Sosura, remarcabilul nostru poet liric, lui Leonid Pervo-maiski care și-a început cariera litera-ră ca cîntăreț al optimismului și en-tuziasmului comsomistilor, lui M. Te-reșpenko, P. Ușenko, I. Goncaerenko, M. Nagnibeda și V. Bieko.

Paralel cu poezia, și proza ucrain-eană sovietică a cunoscut o vastă dezvoltare afirmîndu-și maturitatea prin romanele lui D. Golovko, I. Ia-novskii, A. Siian, prin operele lui I. Mikitenko, P. Panci, I. Le. O. Kop-lienko, I. Smolici și S. Sklearenko.

Ficărui heribine a dragostei față de popor și a urei față de dușman a izbucnit însă vijetios, îndemnînd pe scriitorii noștri la mari opere, abia în anul Marei Război de Apărare a Patriei. Poeziile lui M. Rilski „Cu-vînt despre mama” lui Sint fiu al Tării Sovietice” și „Selea”, poemul profund filozofic „Inmormîntarea prietenului” al lui P. Ticina, poezia plină de bărbăție a lui M. Bajan „Caietul de la Stalingrad”, cele mai bune versuri a-le lui A. Malisko, L. Pervomaiski și V. Sosura, piesa satirică „Frontul” de A. Korneiciuk și „Jaroslav întelep-tiți”, piesa patriotică a lui I. Kocerga, înfățișarea publicistică a lui I. Galan, primele creionări ale evenimentelor războiului în nuvelele lui I. Ianovskii, atunci au văzut lumina zilei.

Un fenomen caracteristic anilor postbelici este afluzul larg al tineret-ului spre literatură și artă, al unui tineret care și-a călît și și-a imbo-găit spiritul cu puternice impresii din viață, mai ales în anii războiului și al construcției ce au urmat acestuia. E greu astăzi să găsești un om care să nu cunoască romantica și avîntata proză a lui O. Goncaer „Stegarii” au amas una din cele mai bune cărți a-le literaturii sovietice tratînd despre Marele Război pentru Apărarea Pa-triei. Un alt roman al scriitorului este „Dauria” constituie începutul unei vaste epopei care va înfățișa evoluțio-nul inegal de literatură buncă revolu-țio-nală în lupta împotriva înfruntărilor lui M. Rilski și poeta Lesca Ukrainka.

Atît proza lui Kotliubinski cit și o-pera Lesca Ukrainka, sînt pătrunse de spiritul protestului împotriva nedrep-tății și asupririi sociale și naționale. La 25 octombrie 1917 buibuit sal-velor „Aurorei”, care vestea lumii în-ceputul unei noi ere în istoria ome-nirii, a eliberat și așul de naștere al unei noi literaturi, literatura sovie-tică.

Noii scriitori ucraineni formați și călîți în locul revoluției, cit și cei care, deși aparținînd vechii intelectualității luptaseră pentru viața pe care re-voluția îl transformase în realitate și-au unit eforturile pentru realizarea nobilului scop coman, cîndărea unei literaturi ucrainene noi, sovietice, trup din trupul marii literaturi multinațio-nale a Tării Sovietelor, în unitate in-divizibilă cu simțămîntele și năzuin-țele acestora.

În decursul vremii, unitatea de con-ținut dintre literaturile Tării Soviete-tice și-a dovedit însemna putere și-a arătat roadele. În numele acestei unită-ți scriitorii sovietici au luptat și luptă împotriva oricăror manifestări ale ingu-sterii ideologice naționaliste bur-gezeze, împotriva exclusivității și a in-umuranii. Este bine știut că literatur-a și arta poporului ucrainean, ca și literatura și arta tuturor celorlalte popoare frățești, este caracterizată prin conținutul socialist investimînt în forma națională lată de aci și ex-plicăția faptului că deși orientarea ide-ologică a scriitorilor sovietici este comu-nă și unică, opere poetice u-crainene Pavlo Ticina nu se asemăna-na cu cea a poetului rus Aleksandr Tvardovski, iar aceasta din urmă cu cea a poetului azerbaidjian Samed Vurgun și totuși cit de înrudiți sînt acești scriitori prin conținutul opere-lor, carei înțea în aceeași unică și mare familie.

Literatura sovietică ucraineană deși n-a împlinit încă 40 de ani, a reușit să cuprindă în operele ei to-țe este mai esențial, mai plin de sem-nificație pentru viața nouă nu numai a Ucrainei ci și a întregii comunități a popoarelor sovietice. Este adevărat însă că drumul parcurs nu a fost nici drept, nici neted.

Astfel, primele versuri ale lui Pavlo Ticina erau încă prin tematică, foarte departe de problematica socială, deși emanau un optimism robust și un unanimitate luminoasă. Cartea care a constituit jaloniul maturizării ideolo-gice a poetului și contopirii sale cu realitatea revoluționară a fost cule-gera de versuri intitulată „Plăguli” (1920), în care Ticina a cîntat „Im-musetea zilei celei noi”.

Maksim Rilski, un alt maestru talen-tat al versului, a pășit în literatura realistă de la poezia „pară”. Dramul lui Rilski spre realism a fost, a drept, înfrîntăciat, dar însoțit de succes. În persoana sa poporul ucrainean vede un mare tribun al poeziei, un ma-re cîntăreț al realității sociale, un duos liric și un profund cunoscător al sufletului omenesc. Rilski a simbi-nat activitatea poetică originală și cu măiestria traducerătorului. Traducerile sale din Puskin, Mickiewicz și Gogol au devenit cu adevărat bazele ale pa-trimoniului cultural național.

Opera poetică a lui Mikola Bajan, pătrunsă de largi generalizări filozofice, a adus în literatura ucraineană pe lîngă o mare putere de gîndire, rit-mul ferm, turnat în bronză, care a ca-racterizează versurile în remarcabilă trilogie „Nemurirea”, poem epic „La război respiră consacrat lui S. M. Kirov, Bajan îmbină profunzimea și bogăția ideii poetice cu limpezimea și simplitatea formei. Ciclurile de ver-suri „Caietul din Stalingrad”, „Ver-suri gruzine”, „Versuri uzbek”, „Im-presii din Anglia”, „Lîngă tîrnelul Spasski”, și altele îl afirmă în con-tinutul său ca pe un cîntăreț al temelor de acută actualitate, ca pe un mare patriot.

Revoluția a deschis drum larg și talentului lui V. Sosura, remarcabilul nostru poet liric, lui Leonid Pervo-maiski care și-a început cariera litera-ră ca cîntăreț al optimismului și en-tuziasmului comsomistilor, lui M. Te-reșpenko, P. Ușenko, I. Goncaerenko, M. Nagnibeda și V. Bieko.

Paralel cu poezia, și proza ucrain-eană sovietică a cunoscut o vastă dezvoltare afirmîndu-și maturitatea prin romanele lui D. Golovko, I. Ia-novskii, A. Siian, prin operele lui I. Mikitenko, P. Panci, I. Le. O. Kop-lienko, I. Smolici și S. Sklearenko.

Ficărui heribine a dragostei față de popor și a urei față de dușman a izbucnit însă vijetios, îndemnînd pe scriitorii noștri la mari opere, abia în anul Marei Război de Apărare a Patriei. Poeziile lui M. Rilski „Cu-vînt despre mama” lui Sint fiu al Tării Sovietice” și „Selea”, poemul profund filozofic „Inmormîntarea prietenului” al lui P. Ticina, poezia plină de bărbăție a lui M. Bajan „Caietul de la Stalingrad”, cele mai bune versuri a-le lui A. Malisko, L. Pervomaiski și V. Sosura, piesa satirică „Frontul” de A. Korneiciuk și „Jaroslav întelep-tiți”, piesa patriotică a lui I. Kocerga, înfățișarea publicistică a lui I. Galan, primele creionări ale evenimentelor războiului în nuvelele lui I. Ianovskii, atunci au văzut lumina zilei.

Un fenomen caracteristic anilor postbelici este afluzul larg al tineret-ului spre literatură și artă, al unui tineret care și-a călît și și-a imbo-găit spiritul cu puternice impresii din viață, mai ales în anii războiului și al construcției ce au urmat acestuia. E greu astăzi să găsești un om care să nu cunoască romantica și avîntata proză a lui O. Goncaer „Stegarii” au amas una din cele mai bune cărți a-le literaturii sovietice tratînd despre Marele Război pentru Apărarea Pa-triei. Un alt roman al scriitorului este „Dauria” constituie începutul unei vaste epopei care va înfățișa evoluțio-nul inegal de literatură buncă revolu-țio-nală în lupta împotriva înfruntărilor lui M. Rilski și poeta Lesca Ukrainka.

Atît proza lui Kotliubinski cit și o-pera Lesca Ukrainka, sînt pătrunse de spiritul protestului împotriva nedrep-tății și asupririi sociale și naționale. La 25 octombrie 1917 buibuit sal-velor „Aurorei”, care vestea lumii în-ceputul unei noi ere în istoria ome-nirii, a eliberat și așul de naștere al unei noi literaturi, literatura sovie-tică.

Noii scriitori ucraineni formați și călîți în locul revoluției, cit și cei care, deși aparținînd vechii intelectualității luptaseră pentru viața pe care re-voluția îl transformase în realitate și-au unit eforturile pentru realizarea nobilului scop coman, cîndărea unei literaturi ucrainene noi, sovietice, trup din trupul marii literaturi multinațio-nale a Tării Sovietelor, în unitate in-divizibilă cu simțămîntele și năzuin-țele acestora.

În decursul vremii, unitatea de con-ținut dintre literaturile Tării Soviete-tice și-a dovedit însemna putere și-a arătat roadele. În numele acestei unită-ți scriitorii sovietici au luptat și luptă împotriva oricăror manifestări ale ingu-sterii ideologice naționaliste bur-gezeze, împotriva exclusivității și a in-umuranii. Este bine știut că literatur-a și arta poporului ucrainean, ca și literatura și arta tuturor celorlalte popoare frățești, este caracterizată prin conținutul socialist investimînt în forma națională lată de aci și ex-plicăția faptului că deși orientarea ide-ologică a scriitorilor sovietici este comu-nă și unică, opere poetice u-crainene Pavlo Ticina nu se asemăna-na cu cea a poetului rus Aleksandr Tvardovski, iar aceasta din urmă cu cea a poetului azerbaidjian Samed Vurgun și totuși cit de înrudiți sînt acești scriitori prin conținutul opere-lor, carei înțea în aceeași unică și mare familie.

Literatura sovietică ucraineană deși n-a împlinit încă 40 de ani, a reușit să cuprindă în operele ei to-țe este mai esențial, mai plin de sem-nificație pentru viața nouă nu numai a Ucrainei ci și a întregii comunități a popoarelor sovietice. Este adevărat însă că drumul parcurs nu a fost nici drept, nici neted.

Astfel, primele versuri ale lui Pavlo Ticina erau încă prin tematică, foarte departe de problematica socială, deși emanau un optimism robust și un unanimitate luminoasă. Cartea care a constituit jaloniul maturizării ideolo-gice a poetului și contopirii sale cu realitatea revoluționară a fost cule-gera de versuri intitulată „Plăguli” (1920), în care Ticina a cîntat „Im-musetea zilei celei noi”.

Maksim Rilski, un alt maestru talen-tat al versului, a pășit în literatura realistă de la poezia „pară”. Dramul lui Rilski spre realism a fost, a drept, înfrîntăciat, dar însoțit de succes. În persoana sa poporul ucrainean vede un mare tribun al poeziei, un ma-re cîntăreț al realității sociale, un duos liric și un profund cunoscător al sufletului omenesc. Rilski a simbi-nat activitatea poetică originală și cu măiestria traducerătorului. Traducerile sale din Puskin, Mickiewicz și Gogol au devenit cu adevărat bazele ale pa-trimoniului cultural național.

Opera poetică a lui Mikola Bajan, pătrunsă de largi generalizări filozofice, a adus în literatura ucraineană pe lîngă o mare putere de gîndire, rit-mul ferm, turnat în bronză, care a ca-racterizează versurile în remarcabilă trilogie „Nemurirea”, poem epic „La război respiră consacrat lui S. M. Kirov, Bajan îmbină profunzimea și bogăția ideii poetice cu limpezimea și simplitatea formei. Ciclurile de ver-suri „Caietul din Stalingrad”, „Ver-suri gruzine”, „Versuri uzbek”, „Im-presii din Anglia”, „Lîngă tîrnelul Spasski”, și altele îl afirmă în con-tinutul său ca pe un cîntăreț al temelor de acută actualitate, ca pe un mare patriot.

Revoluția a deschis drum larg și talentului lui V. Sosura, remarcabilul nostru poet liric, lui Leonid Pervo-maiski care și-a început cariera litera-ră ca cîntăreț al optimismului și en-tuziasmului comsomistilor, lui M. Te-reșpenko, P. Ușenko, I. Goncaerenko, M. Nagnibeda și V. Bieko.

Paralel cu poezia, și proza ucrain-eană sovietică a cunoscut o vastă dezvoltare afirmîndu-și maturitatea prin romanele lui D. Golovko, I. Ia-novskii, A. Siian, prin operele lui I. Mikitenko, P. Panci, I. Le. O. Kop-lienko, I. Smolici și S. Sklearenko.

Ficărui heribine a dragostei față de popor și a urei față de dușman a izbucnit însă vijetios, îndemnînd pe scriitorii noștri la mari opere, abia în anul Marei Război de Apărare a Patriei. Poeziile lui M. Rilski „Cu-vînt despre mama” lui Sint fiu al Tării Sovietice” și „Selea”, poemul profund filozofic „Inmormîntarea prietenului” al lui P. Ticina, poezia plină de bărbăție a lui M. Bajan „Caietul de la Stalingrad”, cele mai bune versuri a-le lui A. Malisko, L. Pervomaiski și V. Sosura, piesa satirică „Frontul” de A. Korneiciuk și „Jaroslav întelep-tiți”, piesa patriotică a lui I. Kocerga, înfățișarea publicistică a lui I. Galan, primele creionări ale evenimentelor războiului în nuvelele lui I. Ianovskii, atunci au văzut lumina zilei.

Un fenomen caracteristic anilor postbelici este afluzul larg al tineret-ului spre literatură și artă, al unui tineret care și-a călît și și-a imbo-găit spiritul cu puternice impresii din viață, mai ales în anii războiului și al construcției ce au urmat acestuia. E greu astăzi să găsești un om care să nu cunoască romantica și avîntata proză a lui O. Goncaer „Stegarii” au amas una din cele mai bune cărți a-le literaturii sovietice tratînd despre Marele Război pentru Apărarea Pa-triei. Un alt roman al scriitorului este „Dauria” constituie începutul unei vaste epopei care va înfățișa evoluțio-nul inegal de literatură buncă revolu-țio-nală în lupta împotriva înfruntărilor lui M. Rilski și poeta Lesca Ukrainka.

Atît proza lui Kotliubinski cit și o-pera Lesca Ukrainka, sînt pătrunse de spiritul protestului împotriva nedrep-tății și asupririi sociale și naționale. La 25 octombrie 1917 buibuit sal-velor „Aurorei”, care vestea lumii în-ceputul unei noi ere în istoria ome-nirii, a eliberat și așul de naștere al unei noi literaturi, literatura sovie-tică.

Noii scriitori ucraineni formați și călîți în locul revoluției, cit și cei care, deși aparținînd vechii intelectualității luptaseră pentru viața pe care re-voluția îl transformase în realitate și-au unit eforturile pentru realizarea nobilului scop coman, cîndărea unei literaturi ucrainene noi, sovietice, trup din trupul marii literaturi multinațio-nale a Tării Sovietelor, în unitate in-divizibilă cu simțămîntele și năzuin-țele acestora.

În decursul vremii, unitatea de con-ținut dintre literaturile Tării Soviete-tice și-a dovedit însemna putere și-a arătat roadele. În numele acestei unită-ți scriitorii sovietici au luptat și luptă împotriva oricăror manifestări ale ingu-sterii ideologice naționaliste bur-gezeze, împotriva exclusivității și a in-umuranii. Este bine știut că literatur-a și arta poporului ucrainean, ca și literatura și arta tuturor celorlalte popoare frățești, este caracterizată prin conținutul socialist investimînt în forma națională lată de aci și ex-plicăția faptului că deși orientarea ide-ologică a scriitorilor sovietici este comu-nă și unică, opere poetice u-crainene Pavlo Ticina nu se asemăna-na cu cea a poetului rus Aleksandr Tvardovski, iar aceasta din urmă cu cea a poetului azerbaidjian Samed Vurgun și totuși cit de înrudiți sînt acești scriitori prin conținutul opere-lor, carei înțea în aceeași unică și mare familie.

Literatura sovietică ucraineană deși n-a împlinit încă 40 de ani, a reușit să cuprindă în operele ei to-țe este mai esențial, mai plin de sem-nificație pentru viața nouă nu numai a Ucrainei ci și a întregii comunități a popoarelor sovietice. Este adevărat însă că drumul parcurs nu a fost nici drept, nici neted.

Astfel, primele versuri ale lui Pavlo Ticina erau încă prin tematică, foarte departe de problematica socială, deși emanau un optimism robust și un unanimitate luminoasă. Cartea care a constituit jaloniul maturizării ideolo-gice a poetului și contopirii sale cu realitatea revoluționară a fost cule-gera de versuri intitulată „Plăguli” (1920), în care Ticina a cîntat „Im-musetea zilei celei noi”.

Maksim Rilski, un alt maestru talen-tat al versului, a pășit în literatura realistă de la poezia „pară”. Dramul lui Rilski spre realism a fost, a drept, înfrîntăciat, dar însoțit de succes. În persoana sa poporul ucrainean vede un mare tribun al poeziei, un ma-re cîntăreț al realității sociale, un duos liric și un profund cunoscător al sufletului omenesc. Rilski a simbi-nat activitatea poetică originală și cu măiestria traducerătorului. Traducerile sale din Puskin, Mickiewicz și Gogol au devenit cu adevărat bazele ale pa-trimoniului cultural național.

Opera poetică a lui Mikola Bajan, pătrunsă de largi generalizări filozofice, a adus în literatura ucraineană pe lîngă o mare putere de gîndire, rit-mul ferm, turnat în bronză, care a ca-racterizează versurile în remarcabilă trilogie „Nemurirea”, poem epic „La război respiră consacrat lui S. M. Kirov, Bajan îmbină profunzimea și bogăția ideii poetice cu limpezimea și simplitatea formei. Ciclurile de ver-suri „Caietul din Stalingrad”, „Ver-suri gruzine”, „Versuri uzbek”, „Im-presii din Anglia”, „Lîngă tîrnelul Spasski”, și altele îl afirmă în con-tinutul său ca pe un cîntăreț al temelor de acută actualitate, ca pe un mare patriot.

Revoluția a deschis drum larg și talentului lui V. Sosura, remarcabilul nostru poet liric, lui Leonid Pervo-maiski care și-a început cariera litera-ră ca cîntăreț al optimismului și en-tuziasmului comsomistilor, lui M. Te-reșpenko, P. Ușenko, I. Goncaerenko, M. Nagnibeda și V. Bieko.

Paralel cu poezia, și proza ucrain-eană sovietică a cunoscut o vastă dezvoltare afirmîndu-și maturitatea prin romanele lui D. Golovko, I. Ia-novskii, A. Siian, prin operele lui I. Mikitenko, P. Panci, I. Le. O. Kop-lienko, I. Smolici și S. Sklearenko.

Ficărui heribine a dragostei față de popor și a urei față de dușman a izbucnit însă vijetios, îndemnînd pe scriitorii noștri la mari opere, abia în anul Marei Război de Apărare a Patriei. Poeziile lui M. Rilski „Cu-vînt despre mama” lui Sint fiu al Tării Sovietice” și „Selea”, poemul profund filozofic „Inmormîntarea prietenului” al lui P. Ticina, poezia plină de bărbăție a lui M. Bajan „Caietul de la Stalingrad”, cele mai bune versuri a-le lui A. Malisko, L. Pervomaiski și V. Sosura, piesa satirică „Frontul” de A. Korneiciuk și „Jaroslav întelep-tiți”, piesa patriotică a lui I. Kocerga, înfățișarea publicistică a lui I. Galan, primele creionări ale evenimentelor războiului în nuvelele lui I. Ianovskii, atunci au văzut lumina zilei.

Un fenomen caracteristic anilor postbelici este afluzul larg al tineret-ului spre literatură și artă, al unui tineret care și-a călît și și-a imbo-găit spiritul cu puternice impresii din viață, mai ales în anii războiului și al construcției ce au urmat acestuia. E greu astăzi să găsești un om care să nu cunoască romantica și avîntata proză a lui O. Goncaer „Stegarii” au amas una din cele mai bune cărți a-le literaturii sovietice tratînd despre Marele Război pentru Apărarea Pa-triei. Un alt roman al scriitorului este „Dauria” constituie începutul unei vaste epopei care va înfățișa evoluțio-nul inegal de literatură buncă revolu-țio-nală în lupta împotriva înfruntărilor lui M. Rilski și poeta Lesca Ukrainka.

Atît proza lui Kotliubinski cit și o-pera Lesca Ukrainka, sînt pătrunse de spiritul protestului împotriva nedrep-tății și asupririi sociale și naționale. La 25 octombrie 1917 buibuit sal-velor „Aurorei”, care vestea lumii în-ceputul unei noi ere în istoria ome-nirii, a eliberat și așul de naștere al unei noi literaturi, literatura sovie-tică.

Noii scriitori ucraineni formați și călîți în locul revoluției, cit și cei care, deși aparținînd vechii intelectualității luptaseră pentru viața pe care re-voluția îl transformase în realitate și-au unit eforturile pentru realizarea nobilului scop coman, cîndărea unei literaturi ucrainene noi, sovietice, trup din trupul marii literaturi multinațio-nale a Tării Sovietelor, în unitate in-divizibilă cu simțămîntele și năzuin-țele acestora.

În decursul vremii, unitatea de con-ținut dintre literaturile Tării Soviete-tice și-a dovedit însemna putere și-a arătat roadele. În numele acestei unită-ți scriitorii sovietici au luptat și luptă împotriva oricăror manifestări ale ingu-sterii ideologice naționaliste bur-gezeze, împotriva exclusivității și a in-umuranii. Este bine știut că literatur-a și arta poporului ucrainean, ca și literatura și arta tuturor celorlalte popoare frățești, este caracterizată prin conținutul socialist investimînt în forma națională lată de aci și ex-plicăția faptului că deși orientarea ide-ologică a scriitorilor sovietici este comu-nă și unică, opere poetice u-crainene Pavlo Ticina nu se asemăna-na cu cea a poetului rus Aleksandr Tvardovski, iar aceasta din urmă cu cea a poetului azerbaidjian Samed Vurgun și totuși cit de înrudiți sînt acești scriitori prin conținutul opere-lor, carei înțea în aceeași unică și mare familie.

Literatura sovietică ucraineană deși n-a împlinit încă 4

Comorile creației populare

Frământat de soarta patriei sale, marele clasic al literaturii ucrainene T.G. Șevcenko a exclamat odată cu toată credința:

*Duma noastră, cântul nostru,
Nu sînt slavă și lumînă!
Nor muri, îd-vo vor uegnic
Slavă fie, Ucraină!*

Veacurile de suferință ale poporului ucrainean, speranțele și năzuințele sale cele mai tainice nu sînt exprimate, însă, numai prin dîmă, în cîntece, ci prin întreaga artă a accesului la popor mîndru și viguros, înzestrat cu neasemuite talente și calități. Cu toată urgența secolului așteptat de poporul ucrainean, cu toată trecerea vremii, arta ucraineană a continuat să trăiască și să se dezvolte cu un efect al vitalității nesecate a acestui neînfrînat popor. Artă populară ucraineană este tot atât de veche și bogată ca și istoria poporului care a creat-o. Dumele, minunatele cîntece populare a companiei de străvechi instrumente, zugrăvile artistice și sculpturile migăloase, broderiile, țesăturile și neasemuitele costume naționale, obiecte de uz casnic lucrate de mîinile unor mesteri minunati, le fac să fie înțeleși și iubiți. Ca fel de popor poate fi acesta care a creat asemenea frumuseți, asemenea bogății, unde și cum au putut să se nască asemenea neasemuite cîntece? Și, dacă ții cu orice preț să poți cuprinde în mintea ta o cuprins, n-ai dect să răscolești puțin noianul de amintiri și străvechi legende ale vreauin bătrîn cazac. Cu privirea pierdută în negura depărtărilor v începe poate așa:

Era în vremea lui Taras Bulba sau poate încă mai de demult. Stepa nemărginită își unduia iarba pînă în în zare și peste tot domnea tăcerea, tăcerea pe care numai în stepă o poți afla. Dar liniștea era însoțitoare și tăcerea stăpînea pînă în primejdia. Nimeni nu putea fi sigur că lezbau, țărutul sau țurcul nu stau la pîndă pe undeva pe după zare. Voinicii își petreceau cea mai mare parte a vieții în taberele de veghe căzăcești. Stepa era presărată la tot pasul de primejdia de moarte, dar bucuria de a trăi veselie, năvalnică veselie a acestui popor făcea ca frunțile să fie mereu descrețite, iar taberele să răsună pînă în zori zil de zău cîntecelor și du-duțul jocului. Atunci se începea care mai de care să-și arate priceperea, îndemnul, și atunci, cîntecul de vînt de dragoste, de dor sau jală se înălțau ca fermecate unale dintr-alele.

Așa au luat naștere și dumele. Iată o dumă despre Ivan Bohun:

*Mulți lași și țurci a împușcat
Și cu săbiile tăiat,
Cu lațul i-a adunat,
Și-n Bug i-a înecat...*

Acasă, în depărtatul sat ucrainean, nemișcările neveste își petreceau timpul în același cîntece, în timp ce degetele lor îndeminate alergau harnice înflorind cu florile inimii harnice pe vestmintele celor dragi. Prin veștul Ucrainei, în munții albaștri, s-a înfrînat o artă migăloasă dar mîndră: sculptura în lemn. În acele părți, ucraineanul, ca și moldoveanul din munții Vrancei, este meșter neîntrecut în această îndelungă muncă. Tematica lucrărilor executate în lemn este foarte variată și a evoluat odată cu istoria economică, politică și culturală ale poporului. Astăzi această tematică este cu mult mai largă, dar artistul din popor continuă să păstreze cu simține cele mai bune tradiții ale tre-

cutului. Dacă în partea de vest a Ucrainei ocupația de predilectie este sculptura, iar mobila sau ploștile minunate ornamentate, lingurile sau farfurile migăloase încrestate, constituie adevărate și neîntrecute obiecte de artă, iar în partea de răsărit predomină ceramica minunat modelată, pictată cu motive naționale viu colorate, arta broderiei și a țesăturilor în care ucrainenii sînt neîntrecute poate își înșă înfrînță în întreaga Ucraină. Scurțel și tăvicerelor lucrate cu artă și migăla, broderiilor și cusăturilor naționale, costumelor populare, și brivelor cusute cu florile bogate colorate ale cîmpei ucrainene în combinații de verde și neasemuită gingașie li s-a dus faima pînă dincolo de hotare.

Dar sufletul sensibil, firea tumultuoasă a ucrainenilor s-au concretizat mai cu seamă în muzica de colorit aparte, cu o mare bogăție melodică și armonică. Instrumentele muzicale preferate, bandura, vioara, țambalul, clarinetul și daireaua, lucrate și împodobite cu multă originalitate, sînt ele însele o expresie a bogătelor însușiri artistice ale acestui popor. În decursul veacurilor, în Ucraina s-au înecătenit însă și instrumente imprumutate de la vecini, ca balalaica, armonica, baiandul, acordeonul, chitara și fluietul. Instrumentul cel mai îndrăgit de poporul ucrainean din cele mai vechi timpuri, rămîne însă tot bandura sau cobza pe care dacă ai fericitul prilej s-o așculți, n-o mai poți uita. Acordurile melodioase ale acestui instrument amintesc parca de bucuriile și surlele încercate de poporul ucrainean de-a lungul zbuciumatelor sale istorii. Nepot său strănepot de cazac zaporjan, sau de clamuc pribag în carul lui, ne gustorește înhămat cu bob, de harnic plugar, semănător al hrîștii ori se cerei atît de des înfrînă în cîntecele ucrainene ale timpurilor noastre, flu de metalurgist, colhoznic sau intelectual, ucrainenul nu-și poate stăpîni degetele atunci cînd acestea ating strunele bandurii.

Bandura este un instrument muzical specific ucrainean, a cărui origine se pierde în negura veacurilor contopindu-se cu însăși originea poporului ca și gusia poporului rus. În dume, cobzarul cîntau trecutul vîltoșesc îndemnat de popor la noi fapte drepturilor și fericiții sale.

De o neasemuită frumusețe sînt corurile ucrainene, cîntecul pe care Gogol le-a numit „cronicile sonore ale poporului”. Într-adevăr, în cîntecul ucrainean — începînd cu dumele, care nu pot fi comparate dect cu „cîntecul bătrînesc” al poporului român, și pînă la cîntecele de dragoste — poți citi ca în filele deschise ale unei cărți zguduitoare zbucium al acestui brav popor, stîncă de granit în calea cotropitorilor străini. Atîl sobrietatea epică a dumei cît și zîngășia lirică a cîntecului de dragoste, brezele în sufletul ascultătorului o gamă nesfîrșită de emoții.

Iată și un cîntec de dragoste! Cazacii pornesc la drum să apere hotărî și din ochi tubutul, versă lacrimi amare:

*S-au tot dus cazacii-nclintători
Suerind spre zare,
Doar Marusia-și țierge-n zori
Ochii de cicoare.*

Minunate prin gingașia lor sînt și așa zisele „cîntece de primăvară” ale linelor ucrainene. În aceste cîntece, fetele îndeamnă în flăcăi la însurătoare, rîzînd fără cruțare de cel sîngaci în dragoste. Nenumărate sînt cîntece a un conținut social-politic. În ele poporul

și exprimă ura față de împalitori, față de bogătașii care i-au supt veacuri de-a rîndul viața

Pe vremuri, arta populară, privită cu dispreț de clasele stăpînitoare, se dezvolta în mod spontan. Astăzi, cînd puterea se află în mîinile poporului, statul sovietic acordă o deosebită grijă acestui nepretut bun național în neamstrătele școlii de artă populară de muzică, sculptură în lemn, ceramică, majolică, broderii, cusături și țesături; crește după Revoluția din Octombrie, artiștii din popor îi transmit tineretului talentat „tăinele”, iar cercetătorii Institutului de folclor și etnografie de pe lângă Academia de Științe a R.S.S. Ucraină studiază și înregistră cu grijă nemărginitul tezaur al creației populare. Ca să ilustrez atenția pe care o arată asăzi statul sovietic artei populare ucrainene, este suficient să spun că la concursul de republică al echipei artistice de amatori, desfășurat în acest an la Kiev, s-au înfrînă \$4.000 de echipe artistice corale și de muzică instrumentală, cuprinzînd aproximativ un milion de membri.

Conținutul artei populare ucrainene s-a lărgit mult. I s-au adăugat izvoarele noi de inspirație, elemente noi provenite din viața noastră bogată și fericită a poporului, care se răsfrînge și în creația sa artistică. Cîntecele de iale și pribegie au rămas doar o amintire a trecutului. Astăzi, poporul ucrainean proslăvește prin arta sa pe eroii și conducătorii care i-au deschis drum larg spre viața nouă și fericită, pe vîltoșii care în uzine sau pe ogoare faurează patriei lor un viitor tot mai strălucit, demn de sacrificiile și străduințele înaintașilor a căror amintire o păstrează veșnic vie aceeași artă.

V. BILIVSKI

V. KOMPANICENKO: „Prietenia popoarelor” (ceramică).

Aleksandr Korneiciuk

Dacă ar trebui să cuprînzî numai în cîteva cuvinte personalitatea lui

LUCIA DEMETRIUS

drumul lui mîrșăcîni sau cucute, cu mai puțin tragice înclintări.

Sînt temele pe care le atacă azi toți scriitorii sovietici, pentru că ele sînt temele adevărate ale vremii pe care o trăim, Puterea unuia sau a altuia dintre ei izvorăște din chipul în care știe să prînză și să cuprînză cît mai bogat și mai fericit, cît mai veridic și mai simplu realitatea și să vadă sub înfrînșarea imediată fenomenul esențial din adînc și deslășurarea lui inevitabilă și victorioasă de mijne.

Si Korneiciuk știe să citească în faptele și în oamenii sensul vremii și esența fenomenului. Fie că e vorba de marinarul revoluției, ca în „Sîrșitul escadreii”, de o lume de intelectuali care își înfrînșă adevăratele memre, rostul lor de comunați în societatea nouă, ca în „Platon Krecet”, de muncitori care pricep importanța muncii duse pînă la capăt într-o lume în care interesele colectivului se cuvînză și treacă în conștiința omului înaintea propriilor lui interese, de țărani care știu să bea pînă la fund cupa vieții, cu bucuriile, truda și perseverența pe care o amănă, de un bătrîn să se ia la trînză cu ofițer, care știe coteșca că pot dormi pe ceea ce au obținut odată și a fost înclunat cu laide, ca în „Crîngul de cîlini”, „In stepele Ucrainei”, piesele lui Korneiciuk înfrînșează una după alta o lume vulcanică, o lume care aude, clocește și cîntă, cunoaște prețul efortului dar nu-l precupește.

Din gravitatea cu care autorul și eroii lui privesc viața și datorită lui față de ea, din masivitatea lor morală, din acea măreție simplă, foarte omenească, foarte adevărată pe care o au ei în momentul de răscruce, aiud patria, comunismul, buna credință, opera omului e amînîndu-se, reiese caracterul adînc, dramatic, actual al operelor lui Korneiciuk.

Iar umorul lui fermecător și viguros izvorăște din acea zăngăvire cu haz a contrastului dintre vechi și nou, uneori înclunat unu singur erou chiar (ca Romanuk, ca Galușka de pîidă), privit cu o lucidă și amuzantă bonomie, care nu țără, nici nu mîngîie cursul, dar îl demască cu ațîia nestăpînită ironie cu ațîia veselie sîndătoasă, înclt ar aerul cît îl scutură frățește și-l urechește în același timp.

Din diversitatea temelor, din ferulă înfrînșare a oamenilor care toți au un caracter individual și nu rîmîn niciodată formula, reiese bogăția de viață a lui Korneiciuk. Din elanul, poezia și unora zîngășia lui, niciodată duleagă (Maia din „Platon Krecet”, Kandaba din „Crîngul de cîlini” țeta din „Makar Dubrava”) se împlinește complexitatea și frumusețea operii lui.

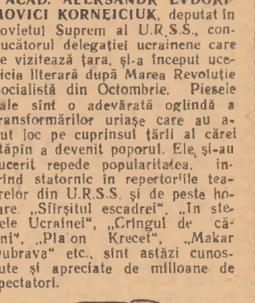
Rar mi-a fost dat să văd un chip omeneș care să exprime mai bine personalitatea omului Korneiciuk e voinic sptos, puternic, are trăsături mari și sigure și un aer grav și impunător. Dar dacă îi privești o clipă ochii, marii lui ochi albaștri ca cerul Ucrainei, vezi în ei trîndă rînd pe rînd undă înfrînșecă, adînc gînduri tăioase ca lama de cuțit care parcă despică și rează, duioșii copilărești și proaspete și sclipiri lămoase și luți, ca un rîs stăpînit și împede la dacă prînzii lui i se mai adaugă și zîmbetul, un zîmbet larg, luminos, alb, atunci pe chipul omului apare scriitorul întreg, bun, generos, pătrunzător, de o nemărginită și viguroasă înfrînșecă spirituală.

Oaspeți dragi

A. E. Korneiciuk

KONSTANTIN FEDOROVICI DANKEVICI, artist al poporului al U.R.S.S., președintele Uniunii Compozitorilor din R.S.S. Ucraineană, deputat în Sovietul Suprem al R.S.S. Ucrainene, a urmat cursurile Conservatorului din Odesa și tot acolo și-a început activitatea muzicală. În scurtă vreme, numele său devine popular în întreaga țară. Creația lui K. Dankevici este bogată și multilaterală. El compus simfonii, poeme simfonice, opere, muzică de balet, de scenă și pentru filme.

K. F. Dankevici

NATALIA MIHAILOVNA UJVII, artistă a poporului al U.R.S.S., de trei ori laureată a Premiului Stalin, și-a început cariera artistică în cadrul cercurilor artistice de amatori. Calitățile deosebite au ajutat-o să fie repede remarcată și îndrumată către Conservator. Începînd din 1922 ea se dedică exclusiv teatrului devenind în scurtă vreme una din cele mai populare actrițe ale Ucrainei iar din 1926, lucrează concomitent și în cinematografie. Natalia Mihailovna Ujvii a creat tipuri nemuritoare de eroine din dramaturgia clasică și modernă națională cît și din cea universală.

N. M. Ujvii

MIKOLA KINDRATOVICI BILOGUROV, s-a născut în anul 1907 dintr-o familie de muncitori. După revoluție intră în rândurile cosomolului îndeplinind mulți ani diferite funcții de răspundere, iar din 1931 lucrează la diferite gazete regionale și naționale din Ucraina. M. K. Bilogurov a condus vreme îndelungată sectorul de propagandă și agitatie și sectorul cultural ale C.C. al Partidului Comunist din Ucraina.

M. Bilogurov este redactor șef al ziarului „Pravda Ukrainii”, membru în colegiul redacțional al revistei „Komunist” a C.C. al Partidului Comunist din Ucraina și deputat în Sovietul Suprem al R.S.S. Ucrainene.

M. K. Bilogurov

M. N. Ivanicki

MIHAIL NAUMOVICI IVANITKI, s-a născut în 1918 în regiunea Suml, dintr-o familie de țărani săraci. După terminarea studiilor medii, s-a înscris la Universitatea din Lvov, absolvind facultatea de istorie. A lucrat mulți ani ca profesor de istorie în învățămîntul superior. M. N. Ivanicki este candidat în științe istorice și vicepreședinte al Asociației ucrainene pentru legăturile culturale cu străinătatea — U.O.K.S.

Corul popular ucrainean de stat

Corul popular ucrainean de stat, sosit în Republica Populară Romînă cu prietul Decadei literaturii și artei ucrainene, este una din formațiile muzicale fruntașe ale Ucrainei, înfrînșat în anul 1943, corul a cucerit în scurtă vreme o mare popularitate printre oamenii muncii din republica noastră.

În fața tinărului nostru colectiv a fost pusă ca sarcină principală culegerea și popularizarea celor mai bune cîntece populare ucrainene contemporane și de dinaintea revoluției, precum și prelucrarea creatoare a acelor opere ale compozitorilor sovietici mai adecvate manierei interpretative a corului. Pentru necontenita perfecționare a măiestriei artistice, pentru cîștigarea aprecierii și prețurii maselor largi de oameni ai muncii, au depus și depun eforturi neobosite conducătorul artistic și dirijorul principal al corului, compozitorul Grigori Veriovka, maestrul emerit al artei din R.S.S. Ucraineană, dirijorul corului Eleonora Skripninskala, maestrul de balet Leonid Kalinin și dirijorul orchestrei, Iakov Orlov.

În prezent, corul se compune din trei grupuri: corul propriu zis, format din 57 de persoane, corul de balet format din 24 de persoane și orchestra de instrumente populare alcătuită din 21 de instrumentiști. Baza orchestrei o formează vechile instrumente populare ucrainene — bandura și țambalul. Repertoriul corului este compus din cîntece și dansuri populare ucrainene, vechi și moderne, din cîtelea ale compozitorilor sovietici din Ucraina, Rusia și alte republici frățești, din cîntece populare și ale compozitorilor din țările de democrație populară. Cele mai bune cîntece sovietice din repertoriul corului au fost compuse de Grigori Veriovka. O parte însemnată din repertoriul corului e alcătuită din cîntece ale popoarelor din țările de democrație populară, inclusiv rominești.

În cei 13 ani de existență, colectivul a dat concerte în toate republicile imensei Uniunii Sovietice. Potrivit programului sovietic din Ucraina, Rusia și alte republici frățești, corul ucrainean de stat trebuie să dea în fiecare an 143 de concerte dar colectivul depășește considerabil această normă.

Începînd cu 1951, în fiecare an, Corul a întreprins turnee în străinătate. În 1951, echipa de dansuri a participat la cel de al treilea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la Berlin, în 1952 întregul colectiv a vizitat Republica Populară Romînă, în 1953-Polonia, în 1954-Finlanda etc.

Pentru interpretare excepțională la Decada literaturii și artei ucrainene din Moscova, 32 de membri ai corului au fost decorați cu ordine și medali ale Uniunii Sovietice. Conducătorul artistic al corului, Grigori Veriovka, a fost decorat cu ordinul „Lenin”.

În timpul existenței sale, colectivul a educat o întreagă pleiadă de interpreți. Majoritatea din aceștia sînt țărani și licee de muncitori și țărani. Corul popular ucrainean de stat are înalta cinste de a reprezenta pentru a doua oară la Decada literaturii și artei ucrainene din Republica Populară Romînă, artă populară ucraineană Vom depune toată stăruința pentru a îndeplini cu cinste această sarcină. Ne vom strădui ca la toate spectacolele date de cor, atît în București cît și în celelalte orașe ale republicii să ne prezentăm cît mai bine.

Ne exprimăm speranța că spectacolele date de noi în fața oamenilor muncii din România vor contribui la întărirea continuă a prieteniei frățești și a înțelegerii reciproce dintre popoarele noastre.

I. MIȘCENKO
directorul Corului popular ucrainean de stat

Străvechi legături de prietenie

Acad. prof. P. CONSTANTINESCU-IAȘI

aplicată, deși puțin cunoscută prin natura fragilității lor, dovedesc de asemenea raporturile comune ale celor două popoare. Muzeul vechi din Jilomni păstrează încă și acum câteva manuscrise splendide caligrafiate într-un „poluslav” romnesc mîrturie a redactorilor. Profesorii moldoveni ai școlii de la Iași și-au făcut studiile la Kiev și Lvov. Afliată sub influența culturii ucrainene, școala domnitorului moldovean a dat elevi de seamă, printre care și pe spătarul Nicolae Milescu, care mai tîrziu ajunge steticul tălălui lui Petru cel Mare.

O școală similară, pe lingă care lucrează dascălul Grigorie Rodajdovski, venit din Ucraina, funcționează și la Tîrgoviste, înfrînșată de Matei Basarab. Petru Movilă ajută Țările Rominești și la înfrînșarea primelor tipografii, trimițîndu-le meșteri și abia ațiere întregi de imprimerie. Astfel, o tipografie completă este trimisă lui Matei Basarab care o instalează la Cîmpulung. Cîrînd, domnul Munteniei înfrînșează o altă la Govora, tot cu caractere slavone. Printre meșterii literaturii trimisi de Petru Movilă cu aceste tipografii sînt Timotei Verbitski, șeful tipografiei de la Lavra Pe, cerșii din Kiev și Ivan Kuvolnicov din Lvov. Tipografi locali care și umble cu mașinile, au fost formați tot de meșterii ucraineni. În Moldova, tipografia trimisă este instalată la Trei Ierari din Iași, iar ucrainenii Vasile Stăvnițci cîntă meșter, înclpe să-și recruteze elevi dintre moldoveni.

Școala de la Kiev ne-a influențat și literatura, trimisă cum ne-o dovedește între altele opera lui Udrisțe Năsturel, boier muntean — cumnat cu Matei Basarab și sol al acestuia pentru legăturile cu Rusia de care domnul căută să se apropie — posesorul unei faimoase bibliotecă, care cuprindea și numeroase cărți țipărite în diferitele orașe ale Ucrainei. Legăturile țipărite de Vasile Lupu și Matei Basarab, cunoscutele „Pravile împărătești” sau „Pravila Mare” dau de inspirație bizan-

Străvechi legături de prietenie

Acad. prof. P. CONSTANTINESCU-IAȘI

tă, au de asemenea vădită influență slavă-ucraineană. Un erou deosebit în viața culturală rominească a vremii a avut-o Ioanichie Galitovski, cel mai reprezentativ cărturar ucrainean al epocii și al căruia lucrări, printre care cea mai de seamă „Cheia înțeleșului” (1659), s-au bucurat de un larg răspîndit în rândurile cărturarilor romini. Cartea rusă și mai ales cea ucraineană printre care amintim de „Istoria slavilor ruse” lui Pamva Berîndă, cu o largă circulație în Țările Rominești, a servit drept model cărturii rominești atît ca prezentare exterioră cît și ca limbă.

În veacul XVIII un rol de seamă în influența culturii ucrainene asupra culturii noastre, îl joacă școala înfrînșată la mînăstirea Neamțului de Paisie Velickovski originar din Poltava. Tot atunci activează la Iași Mihail Streblițki, cărturar și artist. Demn de amintit este și faptul îmbogățirii culturii rusești și ucrainene prin operele și activitatea descendenților boierilor și ostașilor lui Dimitrie Cantemir, refugiați în Rusia odată cu domnitorul lor, Istoriografii rusi Ion Banțel Kamenski, poetul și scriitorul Mihai Matei Herescu, Vasile Nazarin Karazin Intemeietorul universității din Harkov, istoricul ucrainean Dimitrie Banțel Kamenski, istoricul Vladimir Buzescu, profesor la universitatea din Harkov, juristul Nicolae Grădescu au adus un mare aport culturii țării vecine.

În veacul XIX Ucraina este supusă cu totul autocrației țariste. Totuși, stîburile poeziei revoluționare Taras Șevcenko, marele cobzar al Ucrainei, străbat pînă departe. Generația de la 1848 din țara noastră l-a cunoscut; acum mai bine de jumătate de veac, Dobrogeanu Gherea, l-a popularizat personalitatea print-un mic studiu foarte răspîndit în acea vreme.

De pe platurile Ucrainei pătrunde tot mai des pînă la noi glasul revoluției și nu fără ecou. Mai tîrziu, în timpul Marii Revoluții din Octombrie detașamentele de revoluționari romini formate la Odesa, Harkov și Nikolae au dovedit, luptînd alături de bolșevicii ucraineni, că prietenia nu se uită. Urmind vechia tradiție, orașele Ucrainei Sovietice gîzduiesc astăzi, ca și odinioară, tineretul nostru dornic să dobîndească cunoștințe care să-l facă cît mai folositor patriei.

Străvechi legături de prietenie

Acad. prof. P. CONSTANTINESCU-IAȘI

se și reînnoare ca să participe la marele simon organizat în 1642 la Iași. El trimis în Țările Rominești profesorii ucraineni educați în colegiile înfrînșate de mitropolii în Ucraina. Cu sprijinul acestora Vasile Lupu înfrînșează școala de la Trei Ierari cu un program asemănător colegiului kievlensc. Un renumit profesor venit din Ucraina, fost rector al Școlii Sofronie Pociotki, cel mai reprezentativ cărturar ucrainean al epocii și al căruia lucrări, printre care cea mai de seamă „Cheia înțeleșului” (1659), s-au bucurat de un larg răspîndit în rândurile cărturarilor romini. Cartea rusă și mai ales cea ucraineană printre care amintim de „Istoria slavilor ruse” lui Pamva Berîndă, cu o largă circulație în Țările Rominești, a servit drept model cărturii rominești atît ca prezentare exterioră cît și ca limbă.

În veacul XVIII un rol de seamă în influența culturii ucrainene asupra culturii noastre, îl joacă școala înfrînșată la mînăstirea Neamțului de Paisie Velickovski originar din Poltava. Tot atunci activează la Iași Mihail Streblițki, cărturar și artist. Demn de amintit este și faptul îmbogățirii culturii rusești și ucrainene prin operele și activitatea descendenților boierilor și ostașilor lui Dimitrie Cantemir, refugiați în Rusia odată cu domnitorul lor, Istoriografii rusi Ion Banțel Kamenski, poetul și scriitorul Mihai Matei Herescu, Vasile Nazarin Karazin Intemeietorul universității din Harkov, istoricul ucrainean Dimitrie Banțel Kamenski, istoricul Vladimir Buzescu, profesor la universitatea din Harkov, juristul Nicolae Grădescu au adus un mare aport culturii țării vecine.

În veacul XIX Ucraina este supusă cu totul autocrației țariste. Totuși, stîburile poeziei revoluționare Taras Șevcenko, marele cobzar al Ucrainei, străbat pînă departe. Generația de la 1848 din țara noastră l-a cunoscut; acum mai bine de jumătate de veac, Dobrogeanu Gherea, l-a popularizat personalitatea print-un mic studiu foarte răspîndit în acea vreme.

De pe platurile Ucrainei pătrunde tot mai des pînă la noi glasul revoluției și nu fără ecou. Mai tîrziu, în timpul Marii Revoluții din Octombrie detașamentele de revoluționari romini formate la Odesa, Harkov și Nikolae au dovedit, luptînd alături de bolșevicii ucraineni, că prietenia nu se uită. Urmind vechia tradiție, orașele Ucrainei Sovietice gîzduiesc astăzi, ca și odinioară, tineretul nostru dornic să dobîndească cunoștințe care să-l facă cît mai folositor patriei.

